

Uzasadnienie

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 1098) uznanie za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, po zasięgnięciu opinii regionalnej rady ochrony przyrody, może zwiększyć obszar rezerwatu przyrody, zmienić cele ochrony, a w razie bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych, dla których rezerwat został powołany - zmniejszyć obszar rezerwatu przyrody albo zlikwidować rezerwat przyrody.

Rezerwat przyrody „Łazy” utworzony został Rozporządzeniem Nr 44/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 3 sierpnia 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Łazy” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2007 r., Nr 91, poz. 1562). Za cel ochrony uznano zachowanie ekosystemów torfowiskowych i leśnych z charakterystycznymi rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin, w tym szczególnie populacjami woskownicy europejskiej *Myrica gale* i storczyka Fuchsa *Dactylorhiza fuchsii*. Powierzchnia rezerwatu w momencie utworzenia wynosiła 220,13 ha.

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 4 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 165) dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 5 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 5 i mogą być zmieniane.

Projekt niniejszego zarządzenia został opracowany z uwzględnieniem Wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w zakresie redagowania zarządzeń regionalnego dyrektora ochrony środowiska dotyczących rezerwatów przyrody. Obecnie powierzchnia rezerwatu, przy uwzględnieniu ww. zmiany, wynika z powierzchni poligonu opisanego współrzędnymi punktów załamania granicy rezerwatu (matematyczna suma pola powierzchni rzutu). Zgodnie z dokonanymi obliczeniami aktualna powierzchnia wynosi 265,33 ha.

Niniejszym zarządzeniem dokonano powiększenia granic rezerwatu. Zasadniczo cel ochrony rezerwatu nie ulega zmianie, został jedynie uzupełniony o gatunki istotne z punktu widzenia lokalnych uwarunkowań i specyfiki rezerwatu (podkolan biały *Platanthera bifolia* oraz narażone na wyginięcie wątrobowce epiksyliczne). Ponadto dokonano korekty klasyfikacji rezerwatu w kontekście głównego typu ekosystemu. Dotychczasowe ujęcie wskazujące na typ torfowiskowy nie oddaje rzeczywistego charakteru rezerwatu w którym ok. 90% powierzchni zajmują dojrzałe lub dojrzewające ekosystemy leśne. Wobec powyższego ustalono, iż głównym typem ekosystemu są lasy i bory (EL) natomiast podtypem lasy nizinne (lni). Określono również sprawującego nadzór nad rezerwatem.

Rezerwat znajduje się w całości w granicach obszaru Natura 2000 Jezioro Bukowo PLH320041.

Obszar, o który powiększono rezerwat posiada powierzchnię 45,21 ha i w całości zlokalizowany jest na obszarze będącym w zarządzie Nadleśnictwa Karnieszewice. Obejmuje on następujące wydzielania leśne (według Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Karnieszewice na lata 2017 – 2026): 667 d, c, 671 a, b, c, g, h, j, k, 675 a, b, c, d, f, g, h, i, 676 a, b, c, d, f, g, 665i-01 (część E o pow. 0,38 ha).

Zmiana granic rezerwatu obejmująca przyłączenie lasów w części północnej obszaru uzasadniona jest wysokimi walorami przyrodniczymi oraz wzajemnymi powiązaniem ekologicznymi. Dominująca część tego obszaru (ok. 75% powierzchni) pokryta jest typowo wykształconymi w regionie siedliskami przyrodniczymi (w tym priorytetowymi*) stanowiącymi przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Jezioro Bukowo PLH320041. Są to następujące siedliska: 91E0* (łęgi olszowe *Fraxino-Alnetum* w podtypie źródliskowym) – pow. 13,3 ha, 91D0* (brzeziny bagienne *Vaccinio*

uliginosi-Betuletum pubescentis i olsy torfowcowe *Sphagno-Alnetum*) – pow. 5,4 ha, 9190 (kwaśny pomorski las brzozowo-dębowy *Betulo-Quercetum*) – pow. 13 ha, 9110 (kwaśne buczyny *Deschampsio flexuosae-Fagetum*) – pow. 1,7 ha. Niemal wszystkie typy występujących tu ekosystemów (w tym niebędące siedliskami przyrodniczymi różne stadia rozwojowe olsów bagiennych) są zależne od wód lub historycznie wykształciły się w warunkach silnego uwodnienia. W stropie utworów geologicznych dominują torfy niskie o różnym stopniu rozkładu i zmurszenia, rzadziej spotyka się gleby gruntowoglejowe murszaste. Generalnie cały obszar wraz z przylegającą do niego północno-zachodnią częścią rezerwatu „Łazy” jest powiązany hydrologicznie (przecinają go stare rowy odwadniające odprowadzające wody w kierunku południowym) i ekologicznie. Należy również podkreślić, iż występujące tu ekosystemy leśne dorównują walorom przyrodniczym zbiorowisk leśnych występujących w rezerwacie „Łazy” w jego pierwotnej granicy, a ponadto wnoszą nowe, rzadziej spotykane oraz słabiej zbadane w obrębie rezerwatu elementy. Niewątpliwym atutem występujących tu zbiorowisk leśnych jest ich zróżnicowana struktura pionowa i przestrzenna, nierzadko z kilkoma generacjami drzew (w tym licznymi osobnikami dębów, buków oraz sosen w wieku ok. 160 lat oraz pojedynczymi około 200 letnimi). Także zbiorowiska łęgowe w znacznej części budują 120-130 letnie olsze czarne z domieszką brzoź omszonych w zbliżonym wieku, co w skali całego Pomorza Zachodniego jest sytuacją bardzo rzadką. W fitocenozach leśnych, w drzewostanie nielicznie występują także gatunki obce geograficznie, m.in. świerk pospolity czy dąb czerwony (często sędziwe i obumierające), jednakże w udziale zbliżonym do obszaru obecnego rezerwatu, niezagrażające w stopniu istotnym naturalnym zbiorowiskom. Wiek drzew oraz zachodzące naturalne procesy w tej części obszaru wpływają na znaczące zasoby martwego drewna wielkowymiarowego (przekroczony uśredniony próg dla oceny FV), zarówno stojącego jak i leżącego. Całokształt powyższych uwarunkowań sprawia, iż lasy w części, o którą powiększono rezerwat, mają dużymi fragmentami, podobnie jak w rezerwacie, puszczański, prawie naturalny charakter. Aktualne cząstkowe dane potwierdzają dużą naturalność fitocenozy leśnych, obecność wielu wskaźnikowych, w tym rzadkich i chronionych gatunków, w szczególności bogatej flory mchów i wątrobowców (w tym licznych gatunków epifitycznych i epiksylicznych). Na szczególną uwagę zasługuje występowanie chronionych i narażonych na wyginięcie (kat. V) wątrobowców epiksylicznych: natorfek nagi *Odontoschisma denudatum*, nowellia krzywolistna *Novelia curvifolia*, głowiak łańcuszkowaty *Cephalozia catenulata*. W bogatej bryoflorze na uwagę zasługują występujące tu chronione oraz lokalnie rzadkie taksony, m.in.: torfowiec Girgensohna *Sphagnum girgensohnii*, torfowiec Russowa *Spagnum russowii*, torfowiec okazały *Sphagnum riparium*, płaszczeniec marszczony *Buckiella undulata*, tujowiec tamaryszkowaty *Thuidium tamariscinum*, kragłolist macierzankowy *Rhizomnium punctatum*, krótkosz strumieniowy *Brachythecium rivulare*. W oddziale 665i na okazałym buku stwierdzono ponadto występowanie chronionych porostów: odnożyca mączysta *Ramalina farinacea*, odnożyca kępkowa *Ramalina fastigiata*. Łącznie, wg aktualnego stanu wiedzy na obszarze proponowanym do przyłączenia stwierdzono występowanie 22 chronionych gatunków mchów i porostów (w tym 3 ściśle). Na uwagę zasługują także występujące tu w strefie krawędziowej misy torfowiskowej osobliwie wykształcone łęgi o charakterze źródłiskowym (91E0-4*) m.in. ze znacznym udziałem turzycy rzadkokłosej *Carex remota* oraz punktowym występowaniem gwiazdnicy bagiennej *Stellaria alsine*. W części północnej, w obrębie wydzielenia 667c, w miarę oddalania się od wpływu ruchliwych wód podziemnych stopniowo przechodzą one w typowo wykształcony mszysty ols torfowcowy 91D0*. Typowym rysem tego nadmorskiego obszaru jest liczne występowanie (szczególnie obrębnie różnych wariantów wilgotnościowych i troficznych pomorskiego lasu brzozowo-dębowego – 9190), zarówno w warstwie runa jak i krzewów, chronionego wiciokrzewu pomorskiego *Lonicera periclymenum*, tworzącego miejscami trudny do przebycia gąszcz.

Reasumując, w świetle przedstawionej wiedzy dotyczącej obszaru (źródła danych: *Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o wybranych przedmiotach ochrony na obszarze*

Natura 2000 – Jezioro Bukowo PLH320041, Paludella 2020; dane własne RDOŚ), o który powiększono rezerwat należy stwierdzić, iż w pełni spełnia on przesłanki ustawowe (art. 13 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody) zawarte w definicji rezerwatu przyrody: „Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi”.

Wraz z powiększeniem granic rezerwatu dokonano także niewielkich korekt dowiązujących dotychczasową granicę rezerwatu do aktualnej warstwy wektorowej wydzieleni leśnych – dot. pododdziałów: 678g, 681f (wg Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Karnieszewice na lata 2017-2026).

Wejście w życie niniejszego zarządzenia nie spowoduje skutków dla budżetu Państwa oraz nie będzie mieć wpływu na rynek pracy. Akt ten nie wpłynie również na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw i rozwój regionalny.

Projekt niniejszego zarządzenia poddano konsultacjom społecznym, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.), poprzez wydanie obwieszczenia z dnia 18 listopada 2021 r., znak: WOPN-ON.6200.5.2021.PW, które podano do publicznej wiadomości poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ, wywieszenie na tablicy ogłoszeń RDOŚ, publikację w prasie o zasięgu regionalnym oraz przesłanie do: Nadleśnictwa Karnieszewice, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku, Urzędu Gminy Mielno i Urzędu Miasta i Gminy w Sianowie, Starostwa Powiatowego w Koszalinie z prośbą o jego wywieszenie na tablicach ogłoszeń.

W wyniku konsultacji społecznych uwagi wniosła Gmina Mielno pismem z dnia 13 grudnia 2021 r. (znak: GNP.67240.20.2021.4):

Treść uwagi	Odpowiedź na uwagę
Zgodnie z § 8 obowiązującego Zarządzenia Nr 28/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Łazy” w przypadku ewentualnego przekształcenia gruntów leśnych na grunty budowlane – należy odstąpić od wprowadzenia nowej zabudowy w odległości do 100 m od północnej i północno-zachodniej granicy rezerwatu (...) oraz w odległości do 250 m od granic rezerwatu (...) nie przewiduje się funkcji rekreacyjnej. Zgodnie z obowiązującymi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mielno zatwierdzonym uchwałą Rady Gminy Mielno nr XLIV/459/10 z dnia 27 kwietnia 2010 roku część działek nr 667/3 i 661/1, obręb Łazy (na części których znajduje się projektowany rezerwat) oznaczona jest symbolem III.UM1-e – tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej niskiej i średniowysokiej ekstensywnej. Rada miejska podjęła uchwałę Nr XXXIII/362/2021 z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Mielno w obrębie ewidencyjnym Łazy. Działki nr 667/3 i 661/1 obręb Łazy położone są na terenie objętym tą uchwałą. Zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i	Uwaga nie została uwzględniona. Na wstępie nadzy wyjaśnić, iż dz. nr 661/1 obr. Łazy, o której mowa w piśmie nie istnieje i uwaga dotyczy prawdopodobnie dz. nr 6661/ obr. Łazy. Zmiana granic rezerwatu obejmująca przyłączenie lasów w części północnej obszaru uzasadniona jest wysokimi walorami przyrodniczymi tego terenu oraz powiązaniem ekologicznymi z obszarem rezerwatu w pierwotnych granicach. Plan ochrony rezerwatu został ustanowiony zarządzeniem RDOŚ w Szczecinie z dnia 22 maja 2009 r., które zostało zmienione zarządzeniem RDOŚ w Szczecinie z dnia 2 sierpnia 2016 r. Przywoływane w treści pisma zapisy planu ochrony odnoszą się do granic rezerwatu przed powiększeniem oraz dotyczą działek wymienionych w § 8 pkt 5 i 6 ww. planu ochrony, wśród których nie ma dz. nr 667/3 i 6661/ obr. Łazy. Ponadto, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, projekt planu ochrony

zagospodarowaniu przestrzennym plan miejscowy uchwała rada gminy, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Zatem w projekcie planu miejscowego te tereny również będą musiały być przeznaczone pod zabudowę. Proponowana północna granica rezerwatu przyrody „Łazy” ma przebiegać w odległości ok. 30 m od tego terenu, a więc zgodnie z przywołanym wyżej Zarządzeniem Nr 28/2009 uniemożliwi to zabudowę terenu przeznaczonego w studium na cele zabudowy usługowo-mieszkaniowej.

Wobec powyższego wnioskuję o przesunięcie proponowanej północnej granicy rezerwatu lub zmianę zarządzenia Nr 28/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 22 maja 2009 r. która umożliwi zagospodarowanie działek nr 667/3 i 661/1 zgodnie z obowiązującym studium.

wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin. W związku z powyższym na etapie zmiany planu ochrony projekt zarządzenia zostanie przesłany do zaopiniowania przez Radę Gminy Mielno.

Projekt zarządzenia, na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody (uchwała Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Szczecinie nr 8/2021 z dnia 20 grudnia).

Projekt zarządzenia, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. poz. 1464 z późn. zm.), został uzgodniony z Wojewodą Zachodniopomorskim pismem z dnia 28 grudnia 2021 r. znak: P-1.0522.8.2021.KD.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Szczecinie
